

energiavirasto

Asiakaskeskeinen vähittäismarkkinamalli ja
toimitusvelvollisuusjärjestelmän uudistaminen –
älyverkkoforumissa käsiteltävät kysymykset

Älyverkkoforum 2.9.2020

Reilua energiaa

Asiakaskeskeinen vähittäismarkkinamalli

Älyverkkoforumin työn lähtökohdat

- Älyverkkotyöryhmän tekemät keskeiset linjaukset asiakaskeskeisestä vähittäismarkkinamallista:
 1. Asiakkaiden tulisi voida valita yksi tai kaksi laskua sähkötoimitukselleen
 2. Yhteislaskutuksen tarjoaminen olisi myyjille vapaaehtoista
 3. Jakeluverkkoyhtiöiden tulisi mahdollistaa kaikille asiakkaille ja vähittäismyyjille sekä yhden että kahden laskun mallit
 4. Asiakkaalla tulisi jatkossakin olla verkkopalvelusta erillinen sopimus verkko-yhtiön kanssa
 5. Asiakkaan tulisi tarvittaessa saada helposti kontakti verkkoyhtiönsä teknisiin kysymyksiin kuten sähkökatkoksiin, sähkön laatuun ja sähköliittymiin liittyen
 6. Vähittäismarkkinamallin tulee olla mahdollisimman yhteensopiva muiden Pohjoismaiden valitsemien mallien kanssa
- Älyverkkoforumissa on tarkoitus käsitellä tarkemmin linjauksia ja tavoitteena on tunnistaa toimeenpanoon liittyvät kysymykset, jotka edellyttävät vielä tarkempaa linjaamista.
- Keskusteluiden pohjalta Energiavirasto tarvittaessa valmistelee suositukset työ- ja elinkeinoministeriölle säädösvalmistelun tueksi.

Asiakaskeskeiseen vähittäismarkkinamalliin liittyvät tarkemmat kysymykset

- Sopimusjärjestelyt
 - Asiakkaan sopimus vähittäismyyjän kanssa yhteislaskutuksesta
 - Yhteislaskutusta koskevan tiedon ilmoittaminen jakeluverkonhaltijalle?
 - Tarvitaanko yhteislaskutuksesta oma sopimus vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan välille?
- Tietojen toimitus jakeluverkonhaltijalta vähittäismyyjälle yhteislaskua varten?
 - Datahubin kautta?
- Jakeluverkonhaltijaa ja vähittäismyyjää koskevat velvoitteet
 - Laskutusjaksot, pituus
 - Aikataulu jakeluverkonhaltijan saamisten tilitykselle?
- Asiakasyhteydenotot
 - Laskuihin liittyvät asiakasreklamaatiot ja kysymykset?

Asiakaskeskeiseen vähittäismarkkinamalliin liittyvät tarkemmat kysymykset

- Varautuminen mahdollisiin ongelmatilanteisiin
 - Miten toimitaan, jos asiakas ei maksa yhteislaskua myyjälle?
 - Luottotappio myyjälle ja verkonhaltijalle?
 - Miten toimitaan, jos myyjä ei maksa jakeluverkonhaltijalle tämän saatavia, vaikka asiakas on maksanut myyjälle
 - Yhteislaskutuksen keskeytys? Missä vaiheessa? Miten asiakkaalle informoidaan? Asiakkaan ja myyjän välisen yhteislaskutusta koskevan sopimuksen purkaminen?
 - Vakuusjärjestely?

Asiakaskeskeiseen vähittäismarkkinamalliin liittyvät tarkemmat kysymykset

- Vakuusjärjestelyt
 - Tarvitaanko jonkinlainen järjestely myyjän jakeluverkonhaltijan hyväksi annettavasta vakuudesta tämän varalta?
 - Tulisiko tästä olla säännökset lainsäädännössä (ts. järjestelyyn osallistuminen olisi pakottavaa myyjille, jotka tarjoavat yhteislaskutusta) vai pitäisikö tästä olla sopimus myyjän ja jakeluverkonhaltijan välillä? Vaihtoehtojen vaikutukset kilpailuun ja alalle tuloon sekä myyjien tasapuoliseen kohteluun?
 - Hajautettu vai keskitetty vakuusjärjestely?
 - Vakuusjärjestelyn hallinnointi ja valvonta, kuka hallinnoi, mitä tehtäviä
 - Vakuuden määrittämisen periaatteet, millainen vakuus
- Mitkä ovat vaihtoehtojen vaikutukset kilpailuun ja markkinoille tuloon?
- Mistä asioista pitäisi säätää lainsäädännössä? Tarvitaanko Energiaviraston määräyksiä tai ohjeita?

Toimitusvelvollisuusjärjestelmä

Älyverkkoforumin työn lähtökohdat

- Direktiivin art 27:ssä säädetty yleispalveluvelvoite: *”kaikilla kotitalousasiakkailla ja jäsenvaltioiden harkinnan mukaan myös pienillä yrityksillä on oikeus saada yleispalvelua eli määrätynlaatuista sähköntoimituksia niiden alueella kilpailukykyisin, helposti ja selkeästi verrattavin, avoimin ja syrjimättömin hinnoin. Yleispalvelun varmistamista varten jäsenvaltiot voivat nimetä toimituksista viime kädessä vastaavan tahon.”*
- Direktiivin art 28:ssä säädetty velvoite suojella heikossa asemassa olevia asiakkaita *”Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä asiakkaiden suojelemiseksi ja varmistettava erityisesti, että heikossa asemassa olevia asiakkaita varten on asianmukaisia suojakeinoja.”*

Toimitusvelvollisuusjärjestelmän uudistaminen - kysymyksiä

- Mikä on toimitusvelvollisuusjärjestelmän tavoite ja tarkoitus nykyään?
- Mitkä ovat nykyisen toimitusvelvollisuusjärjestelmän mahdolliset ongelmakohdat?
- Onko tarvetta muuttaa toimitusvelvollisuusjärjestelmän piirissä olevien sähkönkäyttäjien joukkoa (kuluttajat ja muut loppukäyttäjät, joiden käyttöpaikka on varustettu enintään 3 x 63 ampeerin pääsulakkeilla tai joiden sähkönkäyttöpaikkaan ostetaan sähköä enintään 100 000 kilowattituntia vuodessa)?
- Miten vähittäismyyjän toimitusvelvollisuus määräytyy (mikä myyjä on toimitusvelvollinen)?
- Mitkä ovat toimitusvelvollisuudesta aiheutuvat velvoitteet vähittäismyyjälle?
 - Julkiset hinnat ja ehdot?
 - Velvollisuus tehdä myyntisopimus toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille?
 - Velvollisuus tarjota sähköä kohtuulliseen hintaan?